

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Κυριακὴν, 30^{ῆν} Νοεμβρίου/13^{ῆν} Δεκεμβρίου 2020, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἐορτὴ τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου εἰς τὴν ἐν τῇ Δυτικῇ Ἱερουσαλὴμ Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, εἰς τὴν ὁποίαν διατηρεῖται ἡ παράδοσις, ὅτι ἐφυτεύθη τὸ τρισύνθετον ξύλον ἐκ πεύκου, κέδρου καὶ κυπαρίσσου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσηλώθη καὶ ἐσταυρώθη διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην Μονήν, ἐν ᾗ ἐλειτουργεῖ Ἀνωτάτη Θεολογικὴ Σχολὴ ἀπὸ τὸ 1845 ἕως τὸ 1909 καὶ εἰς τὸν Ναόν τῆς ὁποίας διατηροῦνται τοιχογραφίαι Βυζαντινῆς καὶ Γεωργιανῆς τέχνης προεξῆρξε κατὰ τὴν ὥς ἄνω ἡμέραν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, τοῦ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, ἀδελφοῦ τοῦ Πέτρου, ἐπικληθέντος οὕτω, δηλαδή Πρωτοκλήτου, ἐπειδὴ πρῶτος ἠκολούθησε τὸν Κύριον, ὅτε ἤκουσεν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον λέγοντα: «ἶδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου».

Εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην Μονήν προεξῆρξε τῆς θείας Λειτουργίας ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργούντων αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Πέλλης κ. Φιλουμένου, τοῦ Γέροντος Καμαράση Ἀρχιμανδρίτου π. Νεκταρίου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Εὐλογίου, ψάλλοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καὶ μετεχόντων ἐλαχίστων πιστῶν.

Εἰς τὸ Κοινωνικὸν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ἔχοντα ὡς ἔπεται:

«Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἶδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ...»

ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ». (Ἰωάν. 1: 35-37, 40).

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ δύναμις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ προσκυνηματικῷ τούτῳ τόπῳ τῆς Μονῆς, δηλονότι τοῦ Σταυροῦ, ἵνα ἐορτάσωμεν τὴν μνήμην τοῦ κήρυκος τῆς πίστεως καὶ ὑπηρέτου τοῦ Θεοῦ Λόγου Ἀνδρέου τοῦ Ἀποστόλου τοῦ καὶ «Πρωτοκλήτου» ἐπικληθέντος.

Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σίμωνος Πέτρου ἐχρημάτισαν μαθηταὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὡς μαρτυρεῖ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ αὐτοῦ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (Ἰωάν. 1, 35-37, 40). Ὅταν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς εἶδε τὸν Ἰησοῦν μετὰ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ καὶ εἶχε πλησίον του δύο

μαθητάς του, τόν Ανδρέαν καί τόν Ἰωάννην [τόν Εὐαγγελιστήν] δεικνύει πρός αὐτούς τόν Κύριον λέγων: «Ἴδε ὁ ἀμνός τοῦ θεοῦ» (Ἰωάν 1,36) καί οὗτοι ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. «Ἦν Ανδρέας ὁ ἀδελφός Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρά Ἰωάννου καί ἀκολουθησάντων αὐτῷ· εὕρισκει οὗτος πρῶτος τόν ἀδελφόν τόν ἴδιον Σίμωνα καί λέγει αὐτῷ· εὕρήκαμεν τόν Μεσσίαν· ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον Χριστός», (Ἰωάν. 1, 41-42).

Τό ὡς ἄνω γεγονός εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τήν μετά τήν σύλληψιν ὑπό τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὀριστικήν κλήσιν τοῦ Πέτρου καί τοῦ Ανδρέου ὑπό τοῦ Κυρίου, ὅταν εὗρεν αὐτούς παρά τήν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, «βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τήν θάλασσαν· ἦσαν γάρ ἀλιεῖς· καί λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου καί ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δέ εὐθέως ἀφέντες τά δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ», (Ματθ. 4, 18-20).

Σχολιάζων τό αὐθόρμητον καί τήν προθυμίαν τοῦ Ανδρέου καί τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πέτρου, ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει: «Σκόπει δέ αὐτῶν καί τήν πίστιν καί τήν ὑπακοήν· καί γάρ ἐν μέσοις τοῖς ἔργοις ὄντες, ἀκούσαντος αὐτοῦ [τοῦ Χριστοῦ] κελεύοντος, οὐκ ἀνεβάλοντο, οὐχ ὑπερέθεντο, οὐκ εἶπον: Ὑποστρέψαντες οἴκαδε, διαλεχθῶμεν τοῖς προσήκουσιν, ἀλλά πάντα ἀφέντες εἶποντο».

Βεβαίως τήν πίστιν ταύτην εἰς τόν «Ἀμνόν τοῦ θεοῦ», δηλονότι τόν Χριστόν ἐνέσπειρεν εἰς τήν καρδίαν τοῦ θεηγόρου Ανδρέου ὁ μέγας τῆς ἐρήμου κῆρυξ τῆς μετανοίας καί διδάσκαλος Αὐτοῦ, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ὡς ἀναφωνεῖ καί ὁ ὑμνωδός αὐτοῦ: «ὁ τῷ Προδρόμου φωτί μεταμορφωμένος, ὅτε τό ἀπαύγασμα τό ἐνυπόστατον τῆς πατρικῆς δόξης ἔφανεν ἀνθρώπων γένος, δι' εὐσπλαγχνίαν σῶσαι βουλούμενος, τότε πρῶτος ἔνδοξε τούτῳ προσέδραμες, καταυγασθεῖς τήν διάνοιαν, τελειοτάτη, μαρμαρυγῇ αὐτοῦ τῆς θεότητος· ὅθεν καί κῆρυξ καί Ἀπόστολος, χρηματίσας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν· Ὦν ἰκέτευε σῶσαι καί φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Ἐξ ἄλλου τήν ἐν τῷ φωτί τοῦ Προδρόμου, γενομένην μεταμόρφωσιν τῶν αὐταδέλφων Ἀποστόλων, κατά τήν συνάντησίν των μετά τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐκφράζει ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καί τῷ κηρύγματι αὐτοῦ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος λέγων: «Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος ... ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σποῶς φθαρτῆς, ἀλλά ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καί μένοντος εἰς τόν αἰῶνα· διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καί πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καί τό ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε· τό δέ ρῆμα Κυρίου μένει εἰς τόν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστι τό ρῆμα τό εὐαγγελισθέν εἰς ὑμᾶς». (Α΄ Πέτρ. 1, 22-25).

Μέ ἄλλα λόγια, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, «τό ρῆμα Κυρίου τό εὐαγγελισθέν εἰς ἡμᾶς» ὑπό τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Ανδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καί Πέτρου τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ ζῶν λόγος τοῦ θεοῦ, δηλονότι ἡ ἀφθαρτος ἐν Χριστῷ ζωὴ τῶν ἀγαπώντων τόν Χριστόν, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖ τό μέχρι σήμερον σωζόμενον ἀφθαρτον λείψανον καί δὴ ἡ ἱερά κάρα [τιμία κεφαλή] τοῦ ἁγίου ἡμῶν ἐνδόξου Ἀποστόλου Ανδρέου ἐκ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Οὗτος ἡμῶν ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ, ὁ τῶν Ἀποστόλων Πρωτόκλητος γενόμενος, ἐσφράγισε τό εἰς πολλάς χώρας καί πόλεις τῆς Οἰκουμένης κηρυχθέν Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ αὐτοῦ αἵματος, μιμούμενος τά πάθη Αὐτοῦ [τοῦ Χριστοῦ] μέχρι θανάτου, ὡς ἐναργέστατα διατυπώνει τοῦτο ὁ ὑμνωδός αὐτοῦ:

«Ὡς πρωτόκλητον πάντων τῶν Μαθητῶν, καί αὐτόπτην τοῦ Λόγου καί ὑπουργόν, Ἀνδρέα Ἀποστόλε, κατὰ χρέος τιμῶμέν σε, τῷ γάρ Ἀμνῶ τῷ αἵροντι, τοῦ κόσμου τά πταίσματα, ἀδιστάκτῳ πόθῳ, θερμῶς ἠκολούθησας· ὅθεν καί τοῦ πάθους, κοινωνός ἀνεδείχθης, τοῦ σαρκί ὑπομείναντος, ἐκουσίως τόν θάνατον. Διά τοῦτο βοῶμέν σοι. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τήν ἀγίαν μνήμην σου».

Ὦντως μετά ἱεροῦ πόθου ἐορτάζομεν σήμερον τήν μνήμην τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, τοῦ οὐοίου τό ἄφραστον κάλλος τῆς ψυχῆς αὐτοῦ προῖδών ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐκάλεσεν αὐτόν εἰς τό ἀποστολικόν ἀξίωμα, φανερώσας αὐτῷ ὅτι Αὐτός ἐστίν ὁ ἐν τῷ Μωσαϊκῷ Νόμῳ καί τοῖς Προφήταις κηρυχθεῖς Μεσσίας, τοῦτέστιν Σωτήρ τοῦ κόσμου, ὁ ἐκ Παρθένου Μαρίας γεννηθεῖς ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς Βηθλεέμ καί ὑπό τῶν μάγων προσκυνηθεῖς.

Ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου, καλούμεθα ὑπό τοῦ πανευφήμου ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου σήμερον κατὰ τήν θείαν εὐχαριστιακὴν καί ἀναίμακτον λατρείαν, ἵνα προσκυνήσωμεν καί προσπέσωμεν Αὐτῷ καί κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς· ὅτι Αὐτός ἐστίν ὁ θεός ἡμῶν καί ἡμεῖς λαός νομῆς Αὐτοῦ καί πρόβατα [νοητά] χειρός Αὐτοῦ», (Ψαλμ. 94, 6-7). Ἐτι δέ δεηθῶμεν «τοῦ Κυρίου κατευθύναι ἡμῶν τάς καρδίας εἰς τήν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καί εἰς τήν ὑπομονήν τοῦ Χριστοῦ», (Β' θεσ. 3,5). Ἐτη πολλά καί εὐλογημένα Χριστοῦγεννα, ἀπηλλαγμένα τῆς λοιμώδους νόσου! Ἀμήν.

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν ὁ καλῶς ἐπιμελούμενος τῆς συντηρήσεως τῆς Μονῆς Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Πέλλης κ. Φιλούμενος παρέθεσε κέρασμα εἰς πάντας, τήν μεσημβρίαν δέ τράπεζαν εἰς τήν Πατριαρχικὴν Συνοδείαν καί τόν κ. Γενικόν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐάγγελον Βλιώραν.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας